

Таблиця 1

**Урожайність та технологічні показники якості зерна кращих
гібридних комбінацій за роки досліджень**

Сорт	Вегетаційний період, днів	Урожайність, т/га	Технологічні показники якості зерна		
			маса 1000 зерен, г	вирівняність, %	плівчастість, %
Вікторія (St.)	91	1,1	26,0	80,0	22
№ 4013 × Українка	94	2,1	26,2	90,0	21,3
№ 4013 × Роксолана	94	2,7	28,6	86,4	23,5
(№ 4013 × Роксолана) × Роксолана	92	1,5	29,4	89,6	23,1

РІЗНОЯКІСНІСТЬ НАСІННЯ ПОШИРЕНИХ СОРТІВ ГРЕЧКИ

*Григор'єв І. В., студент 5 курсу спеціальності 7.09010101
«Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Парок В.А.
Кафедра селекції, насінництва і загальнобіологічних дисциплін*

Сучасна наука постійно шукає шляхи проникнення в процеси, що обумовлюють повноцінність насіння та критерії відбору кращого посівного матеріалу.

Узагальнення досліджень, присвячених вивченню питань стосовно різноякісності насіння, показало перспективність деяких прийомів для покращення посівних, технологічних показників та врожайності багатьох сільськогосподарських культур і гречки зокрема.

Дослідження проводились в період з 2009 по 2011 роки на дослідному полі Науково-дослідного інституту круп'яних культур Подільського державного аграрно-технічного університету за загальноприйнятою методикою.

Для вивчення впливу матрикальної різноякісності відбір насіння здійснювався з різних вегетативних пагонів: стебла; пагонів 1- 3 – го порядку у сортів Вікторія, Єлена, Крупнозелена, Антарія.

У всіх сортів, які вивчалися, відмічалась тенденція формування більш ваговитого насіння (з більшою масою 1000 зерен) на стеблі: Вікторія – 25,8 г, Єлена – 33,6 г, Крупнозелена – 32,7 г, Антарія - 27,0 г. Незначне зниження ваговитості насіння спостерігалось на пагонах 1-го порядку. Пагони 2-го порядку і, особливо 3-го, формували плоди із значно меншою масою. Різниця між масою 1000 насінин на стеблі і пагонах 2-го і 3-го порядків становила у розрізі сортів: Вікторія – 1,0-1,9 г; Єлена – 1,3-2,2 г,

Крупнозелена - 1,5-2,4 г, Антарія – 1,8-2,7 г. Така ж закономірність спостерігалась при визначенні посівних якостей насіння (енергії проростання та схожості насіння).

Проведені дослідження дозволили встановити, що на посівні, технологічні показники та продуктивність гречки впливає материнська різноякісність насіння (місце формування насіння на рослині). Найбільш вагоміте насіння формується на стеблі та пагонах 1 порядку. На пагонах 2 і 3-го порядку маса 1000 зерен зменшується.

Продуктивність насіння відібраного із стебла і пагонів 1-го порядку були найвищі, з пагонів 2- 3 – го порядків – нижчі від стандарту. Тому, в первинному насінництві слід відбирати насіння із стебла і пагонів першого порядку, так як вони дають більш продуктивне потомство.

Література

1. Гаврилянчик, Р.Ю. Удосконалення елементів технології вирощування гречки в весняних та літніх посівах в умовах південної частини Західного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук: 06.01.09 / Р. Ю. Гаврилянчик ; Подільський держ. аграр.-техн. ун-т. - Кам'янець-Подільський : Б.в., 2006. – 22 с.
2. Гаврилянчик Р. Ю. Продуктивність гречки залежно від попередників та бактеріальних добрив / Р.Ю.Гаврилянчик // Збірник наукових праць Подільської державної аграрно-технічної академії. – Кам'янець-Подільський: Абетка. 2001. – Вип. 9. – С. 140-142.
3. Гаврилянчик Р. Ю. Продуктивность гречихи в зависимости от предшественников // Сб. научн. тр. Международной конференции посвященной 30-летию научно-исследовательского института крупяных культур. – Каменец-Подольский: Абетка, 2002. – С. 198-202.

ВІДМІННОСТІ АГРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЧОРНОЗЕМНИХ І ОПІДЗОЛЕНИХ ҐРУНТІВ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Гушуватий С.О., студент 5 курсу спеціальності 7.09010101
«Агрономія» навчально-наукового інституту агротехнологій і
природокористування ПДАТУ
Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Вахняк В.С.
Кафедра землеробства і агрохімії*

В природному ресурсному потенціалі Хмельницької області переважають земельні ресурси (більше 74 %). Це свідчить, що область аграрна і в перспективі аграрний сектор має пріоритетний розвиток. Тому вивчення ґрунтів – головне завдання відносно їх раціонального використання, оскільки від стану ґрунтового покриву залежатимуть технології вирощування сільськогосподарських культур, кількість і якість виробленої продукції і ефективність виробництва. Виходячи з цього, метою